

เหตุใด...ประเทศไทยจึงเป็นจุดสนใจของนักลงทุนจีน ?

WHY...THAILAND IS THE FOCUS DESTINATION

OF CHINESE INVESTORS ?

กานติมา พงษ์นัยรัตน์*

Kantima Pongnairat

บทคัดย่อ

ปัจจุบันต้องยอมรับว่าเศรษฐกิจของไทยจำเป็นต้องพึ่งพาการลงทุนจากต่างชาติเป็นอันมาก นโยบายทางด้านเศรษฐกิจจึงค่อนข้างเปิดกว้างเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนชาติต่างๆ เข้ามาลงทุน หนึ่งในนั้นคือประเทศจีน แต่หากจะกล่าวเพียงเพราะว่านโยบายด้านเศรษฐกิจจึงนำมาซึ่งการลงทุนของนักลงทุนจากจีนเพียงอย่างเดียวคงไม่ได้ ดังนั้นบทความวิชาการนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนจากจีนสนใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

ผู้เขียนทำการศึกษาโดยการวิจัยเอกสารจากหนังสือ วารสารวิชาการ และเอกสารของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึกนักลงทุนจีน ที่เข้ามาลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง จำนวน 5 ราย และสัมภาษณ์เชิงลึกนักวิชาการชาวจีน จำนวน 1 ราย ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่ามีหลายเหตุผลด้วยกันที่ทำให้ให้นักลงทุนจีนต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ทั้งด้านวัฒนธรรมธรรมชาติ อาหารการกิน ความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย การเดินทางที่สะดวก ระบบขนส่งที่เอื้ออำนวยต่อธุรกิจ แต่เหตุผลที่สำคัญหลักๆ คือประการแรกเรื่องของความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย-จีน ที่มีมาอย่างยาวนาน ประการที่สองนโยบายด้านเศรษฐกิจของไทย ที่เน้นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุน และถึงแม้ว่าไทยจะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลก็ชุดก็ตาม นโยบายด้านเศรษฐกิจในด้านการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนจากต่างชาติไม่เคยเปลี่ยน ทำให้นักลงทุนไม่มีความเสี่ยงทางด้านนโยบาย และประการที่สามไทยมีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ ด้วยไทยนั้นเป็นประเทศที่เป็นศูนย์กลางของกลุ่มอาเซียน จึงทำให้เกิดความสะดวกในด้านการขนส่งเพื่อการกระจายสินค้า

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมา ประเทศไทยถือว่ามีปัจจัยสำคัญที่เป็นข้อได้เปรียบในการที่จะทำให้นักลงทุนจีนให้ความสนใจเข้าร่วมลงทุน จึงเป็นโอกาสที่ไทยควรไขว่คว้าไว้ ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับว่าไทยจะมีมาตรการในการสร้างแรงจูงใจอย่างไรให้นักลงทุนจีนที่พร้อมออกมาลงทุน มุ่งหน้าสู่ประเทศไทยเป็นอันดับต้นๆ ได้อย่างต่อเนื่อง เพราะนั่นหมายถึงประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจที่สร้างความมั่นคงให้ไทย

คำสำคัญ: นักลงทุนจีน; ความได้เปรียบ; นโยบายเศรษฐกิจ

* Political Science Department Faculty of Political Science and Law, Burapha University.

ABSTRACT

Nowadays, it is recognized Thai economy requires lots of investments especially foreign investment. According to the economic policy of Thailand, it is quite open to many countries and attract the investment of different nations, including China. However, it could not be mentioned that to the economic policy brings only the investment of China. Therefore, this article aims to examine the factors that motivate Chinese investors to invest in Thailand.

Authors reviewed the research papers, academic journals, and relevant and meaningful documents, including conducting five in-depth interviews with Chinese investors who invested in Thai-Chinese Industrial Estate, Rayong Province and one in-depth interview with Chinese scholars. It was found that there are many reasons for investors from China wanted to invest in Thailand. Those were of culture, dharma, food, comfortable living, and convenient travel Transportation system which are good for business. In addition, the first main reason is having good relations between Thailand and China for many hundred years. Second is Thailand's economic policy focused on promoting investment although Thailand has changed the government many times, but economic policy in promoting foreign investment has never changed. Therefore, this showed no risks. Third, Thailand has a geographical advantage as the center of ASEAN facilitating the distribution of goods.

For the reasons mentioned above, Thailand is considered the significant advantages in attracting Chinese investors to invest which is regarded as the crucial opportunity Thailand should pursue. Therefore, it depends on how much incentive measures are available to Chinese investors who are ready to invest coming to Thailand as the top of the investment destination continuously because it means the economic benefits that make Thailand stable.

Keyword: Chinese investors; Advantage; Economic Policy

1. บทนำ

ประเทศจีนตั้งอยู่ด้านตะวันออกของทวีปเอเชีย มีพื้นที่ 9.6 ล้านตารางกิโลเมตร นับว่าใหญ่ที่สุดของทวีปเอเชีย มีพรมแดนติดต่อกับประเทศต่าง ๆ โดยรอบ 15 ประเทศ ได้แก่ เกาหลีเหนือ รัสเซีย มองโกเลีย คาซัคสถาน เคนนีซสถาน ทาจิกิสถาน อัฟกานิสถาน ปากีสถาน อินเดีย เนปาล สิบขิม ภูฏาน พม่า ลาว และเวียดนาม โดยมีเส้นพรมแดนทางบกยาวกว่า 2 หมื่นกิโลเมตร ขณะที่ทิศตะวันออกและทิศใต้จดทะเลเหลือง ทะเลจีนตะวันออก และทะเลจีนใต้ มีประชากรประมาณ

1,374,620,000 คน ไม่รวมเขตบริหารพิเศษฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน ข้อมูล ณ สิ้นปี 2558 (ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน, 2560: ออนไลน์).

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลจีนจึงให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นคงแก่ประเทศในระยะยาว นี่จึงเป็นที่มาของนโยบายเปิดประเทศที่ถูกกำหนดขึ้น ซึ่งหลังจากที่กำหนดใช้นโยบายดังกล่าวแล้ว จีนพยายามเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การต่างๆ เพื่อมุ่งหวังขยายช่องทางการกระจายสินค้าให้กับประเทศสมาชิก รวมถึงการเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมก็เป็นไปได้โดยง่ายเช่นกัน โดยจีนเริ่มเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม ค.ศ.2001 ดังที่ สมภพ มานะรังสรรค์. (2551: 151) ได้กล่าวไว้ และหลังเกิดการรวมกลุ่มกันของ 10 ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน ทางด้านเศรษฐกิจ จีนถือเป็นประเทศคู่เจรจาแรกที่เสนอให้มีการจัดตั้ง เขตการค้าเสรี โดยทั้งจีนและอาเซียนได้มีการลงนามกันในชื่อ ASEAN-China Framework Agreement on Economic Cooperation เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 โดยกำหนดเป้าหมาย ให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน กับกลุ่มสมาชิกอาเซียนเก่าให้แล้วเสร็จภายในปี 2553 และกับประเทศสมาชิกใหม่ภายในปี 2558 ต่อจากนั้นทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าและกลไกการระงับข้อพิพาทในปี 2547 ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการในปี 2550 และความตกลงว่าด้วยการลงทุนในปี 2552 (ศูนย์วิจัยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์, 2560: ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา. (2560: ออนไลน์) ที่รายงานว่า หลังจากจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน โดยเริ่มจาก 6 ประเทศเก่าประกอบด้วย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์และไทย จากนั้น 4 ประเทศใหม่ในกลุ่มอาเซียนจึงตามมา ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม นี่จึงเป็นโอกาสอันดี ที่ทำให้จีนสามารถขยายแหล่งในการกระจายสินค้าได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้การนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศในกลุ่มอาเซียนก็มีความรวดเร็วขึ้นด้วย จึงเป็นปัจจัยหนุนให้กำลังการผลิตของจีนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นไม่ว่าประเทศคู่ค้าของจีนต้องการสินค้าประเภทใด หรือต้องการความรวดเร็วในการจัดส่งเพียงใด จีนนั้นสามารถที่จะผลิตและจัดส่งได้แทบทั้งสิ้น บวกกับราคาที่ถูกลงตามข้อตกลงเขตการค้าเสรีของกลุ่มสมาชิกอาเซียน จนทำให้จีนได้รับฉายาว่า โรงงานของโลกซึ่งสอดคล้องกับ ปีติ ศรีแสงนาม. (2557: 193) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภายในระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี จีนมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่โตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลผลิตสัมพัทธ์มวลรวมภายในประเทศของจีน

ปี ค.ศ.	ค่าสัมบูรณ์ (ร้อยล้านหยวน)	อัตรา (%)
ไตรมาสที่ 1-2 2027	381,490.0	6.9
2016	744,127.2	6.7
2015	689,052.1	6.9
2014	419,908	7.4%
2013	568,845	7.7%
2012	519,322	7.8%
2011	471,564	9.2%
2010	401,512	10.4%
2009	340,903	9.2%

แหล่งที่มา: Homilychart. (2560: ออนไลน์)

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผลผลิตสัมพัทธ์มวลรวมภายในประเทศของจีน มีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ถึงแม้ว่าบางปีผลผลิตสัมพัทธ์มวลรวมของประเทศมีการเติบโตไม่ถึง 7% แต่สำหรับจีนนั้นถือว่าเป็นการเพียงพอแล้ว ที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีความมั่นคงได้ โดยผลจากการเติบโตนี้มาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจีนอย่างรวดเร็วจากการดำเนินการตาม “นโยบายก้าวออกไป” หรือ “Going Global Policy” นั่นคือการเร่งให้ภาคธุรกิจขยายการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งนโยบายนี้ได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (ปี 2544-2548) และต่อเนื่องถึงฉบับที่ 11 (ปี 2549-2553) โดยปี 2551 โครงการที่จีนลงทุนในไทยมากที่สุดส่วนใหญ่จะเป็นโครงการขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยเน้นสาขาด้านบริการและสาธารณูปโภค แต่ผลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ทำให้จีนประสบกับปัญหาในด้านคุณภาพการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยังมีปัญหอยู่มาก โดยเฉพาะปัญหาการกระจายรายได้และปัญหาสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในแผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12 (ปี 2554-2558) จีนจึงให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้และผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไปยังกลุ่มต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันภายใต้แนวคิด “Inclusive Growth” ร่วมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและการรักษาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน

ปัจจุบัน จีนอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะ 5 ปี ฉบับที่ 13 (ปี 2016-2020) โดยอาจารย์อักษรศรี พาณิชยาสัน สรุปลไว้ว่าภายใน 5 ปีนี้ รัฐบาลจีนจะหันมามุ่งเน้นการสร้างรายได้ เพื่อเพิ่มเงินในกระเป๋าของคนจีน และให้ความสำคัญกับการปฏิรูปเชิงโครงสร้างในด้านอุปทาน ส่งเสริมด้านนวัตกรรม รวมถึงการเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในการผลิต โดยใช้เทคโนโลยีล้ำสมัย พร้อมขยายสัดส่วนของภาคบริการให้มากขึ้น เน้นเศรษฐกิจออนไลน์ รวมทั้ง

ยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การพัฒนาความเป็นเมือง และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการผลักดันสิ่งที่ได้ทำมาแล้วอย่างต่อเนื่อง นั่นคือ การส่งเสริมให้ธุรกิจจีนยกทัพออกไปลงทุนในต่างประเทศ รวมทั้งเดินหน้าผลักดันยุทธศาสตร์ “One Belt One Road” เพื่อเป็นเส้นทางมังกรผงาดต่อไป (กรุงเทพธุรกิจ, 2560: ออนไลน์)

2. การค้าระหว่างไทยและจีน

สำหรับประเทศไทยนั้น ถือเป็นประเทศหนึ่งที่จีนให้ความสำคัญในการเข้ามาลงทุนค้าขาย เพราะก่อนที่จีนจะเข้ามาเป็นประเทศคู่ค้ากับกลุ่มอาเซียน ไทยและจีนได้มีการติดต่อค้าขายกันมาอย่างยาวนาน ดังจะเห็นได้จากบันทึกต่างๆ ของไทยว่าแหลมมลายูเป็นแห่งแรกของสยามที่พ่อค้าชาวจีนให้ความสนใจเป็นอย่างมากจนถึงปัจจุบัน ซึ่งหลังจากเปิดการค้าระหว่างไทยกับจีนภายใต้ความตกลงแล้ว ส่งผลให้การค้าระหว่างไทยกับจีนขยายตัวมากขึ้น ซึ่งพิจารณาได้จากประเทศคู่ค้าของไทย ที่จีนเป็นประเทศหนึ่งที่มีมูลค่าทางการค้ากับไทยเติบโตมากขึ้นทุกปี ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ลำดับประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย 2555-2559

ประเทศ	2555	อันดับ	2556	อันดับ	2557	อันดับ	2558	อันดับ	2559	อันดับ
จีน	63,990	2	64,960	1	63,583	1	64,807.3	1	65,829	1
ญี่ปุ่น	73,076	1	63,318	2	57,531	2	51,295.6	2	51,240.9	2
สหรัฐอเมริกา	35,306	3	37,582	3	38,471	3	37,919.9	3	36,552.7	3
มาเลเซีย	25,531	4	26,297	4	25,510	4	22,107.0	4	20,526	4
สิงคโปร์	18,670	6	19,463	6	18,339	5	15,920.4	5	14,725	5
อินโดนีเซีย	19,304	5	18,964	7	16,789	6	14,398.2	6	14,452	6
UAE	18,533	7	20,507	5	15,966	7	11,233.3	9	9,038.8	10
ออสเตรเลีย	15,210	8	15,844	8	14,713	8	13,978.1	7	13,739	7
ฮ่องกง	14,998	9	14,816	9	13,799	9	13,402.6	8	13,067	8
เกาหลีใต้	13,784	10	13,656	10	13,068	10	11,143.9	10	11,316	9

มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐ

แหล่งที่มา: กระทรวงพาณิชย์ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2560: ออนไลน์)

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าเดิมทีประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย แต่หลังจากปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา อันดับประเทศคู่ค้าของไทยกลับกลายเป็นจีนที่มีมูลค่าการค้าระหว่างกันมากที่สุด จนถึงปัจจุบันกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศรายงานว่า ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560 ประเทศจีนยังคงเป็นประเทศคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย โดยมีมูลค่าทางการค้าอยู่ที่ 40,890 ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 มูลค่าการค้าระหว่างไทย-จีน อยู่ที่ 65,829 ล้านเหรียญสหรัฐ กล่าวคือ ผ่านไปเพียง 7 เดือน มูลค่าทางการค้าระหว่าง

ไทย-จีน มีมูลค่าเกือบเท่าปี 2559 ทำให้เห็นว่าอนาคตด้านการค้าขายระหว่างไทย-จีนว่ามีความสดใสอย่างแน่นอน

3. การลงทุนระหว่างไทยและจีน

ไทย-จีนมีการลงทุนระหว่างกันหลายรูปแบบทั้งการเข้าไปลงทุนโดยตรง การร่วมทุน ตลอดจนการจัดตั้งสาขาตัวแทน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย (The Board of Investment of Thailand หรือ BOI) ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมกับ China Council for the Promotion of International Trade ของประเทศจีนเพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมการลงทุนแก่นักลงทุนจากทั้งสองประเทศ

จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยพบว่า ในด้านการลงทุนของจีนในไทยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทกิจการบริการ และสาธารณูปโภค รองลงมาคือผลิตภัณฑ์โลหะและเครื่องจักร และอุตสาหกรรมเกษตรและผลิตผลจากการเกษตรตามลำดับ เช่นเดียวกับอักษรศรี พานิชย์สาส์น. (2554: 15) ที่กล่าวว่า การลงทุนของจีนในไทยในช่วงระยะ 3 ปี คือระหว่างปี 2556-2558 มูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนเติบโตใกล้เคียงร้อยละ 40 ต่อปี โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมกลุ่มเกษตรและเกษตรแปรรูป รวมไปถึงกลุ่มเครื่องจักร ยานยนต์และชิ้นส่วนประกอบ นอกจากนี้ยังมีโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาลจีนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน นั่นคือโครงการรถไฟความเร็วสูง

จากข้อมูลดังกล่าว กระแสทุนจีนที่ก้าวออกไปลงทุนยังต่างประเทศนี้ ส่งผลให้ไทยได้รับอิทธิพลทางบวกในด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้นในบทความนี้ผู้เขียนต้องการศึกษาว่ามีปัจจัยสำคัญใดบ้างที่เป็นแรงจูงใจให้ประเทศจีนสนใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย เพื่อที่ไทยจะได้เตรียมความพร้อมตอบสนองกับความต้องการของนักลงทุนจีนได้ รวมถึงเสนอแนะปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จะสามารถทำให้จีนผู้เป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจสนใจเข้ามาลงทุนในไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยในระยะยาว

4. ความสัมพันธ์ไทย-จีน

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนนั้นมีมาอย่างยาวนาน โดยไทยได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีนตั้งแต่ปี 2518 ซึ่งความสัมพันธ์ในช่วงแรกจะเป็นเรื่องความมั่นคงระหว่างกองทัพ จากนั้นจึงขยายความสัมพันธ์ในด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น จากห้วงระยะเวลาที่ผ่านไปความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนก็มีความแน่นแฟ้นมากขึ้น จนอดีตนายกรัฐมนตรีนิจ หราง จี ได้เคยกล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน นั้น มี 3 รูปแบบด้วยกัน คือ มีสายเลือดเดียวกัน เป็นเพื่อนกัน และเป็นหุ้นส่วนกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจไทย-จีน. (2560: ออนไลน์) ที่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนนั้น มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

- 1) เชื่อมและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพปลดแอกประชาชนจีน ทั้งทางด้านการทหารและความมั่นคง และการสร้างแสนยานุภาพของกองทัพทั้งสองประเทศ
- 2) สร้างความร่วมมือทางด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจไทย-จีน
- 3) ผลักดันให้มีสถานกงสุลไทยในประเทศจีน 4 แห่ง ได้แก่ นครซีอาน นครหนานหนิง นครเฉิงตู และมณฑลเฉียะเหมิน
- 4) การให้ทุนการศึกษาแก่ข้าราชการ ทั้งทหาร ตำรวจ พลเรือนและองค์กรอิสระเดินทางไปศึกษาภาษาจีน ณ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว สาธารณรัฐประชาชนจีน
- 5) สร้างต้นแบบความร่วมมือตลาดทุนระหว่างอาเซียนกับจีน

นอกจากนี้ยังพบหลักฐานในทางประวัติศาสตร์อีกมากมายที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนโดยพบว่าในประวัติศาสตร์สมัยพ่อขุนรามคำแหงมีการลงนามในสนธิสัญญาเพื่อแสดงความไมตรีต่อกันหลายฉบับ และแม้จะเกิดสงครามขึ้นซึ่งมีตีสหประชาชาติห้ามไทยทำการค้าขายกับจีน แต่ในทางปฏิบัติแล้ว รัฐบาลก็ยังคงจะลุ่มอล่วย ในการค้าขายระหว่างกัน (วันรักษ์ มิ่งมณี นาคิน, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วริศรา ภาณุวัฒน์. (2556) ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนว่ามีมาอย่างยาวนานมากกว่าหนึ่งพันปี นับตั้งแต่ยุคบุกเบิกที่พ่อค้าจีนเข้ามาในสมัยแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เพื่อค้าขายทางเรือ จนมาในสมัยกรุงธนบุรีในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระองค์ก็ยังทรงสนับสนุนการทำธุรกิจเหล่านี้ เนื่องจากชาวจีนทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจจะดับต้องถดถอยมีความก้าวหน้า และในรัชกาลที่ 2 และรัชกาลที่ 3 พระองค์ก็ยังทรงพัฒนาความสัมพันธ์ด้านการค้าขายของไทยจีนให้ยิ่งมั่นคงขึ้น มีการเอื้อประโยชน์พร้อมนโยบายพิเศษแก่พ่อค้าชาวจีนเป็นอย่างมาก และด้วยความขยันขันแข็งมีความตั้งใจที่จะพัฒนาธุรกิจของตนให้เฟื่องฟูอยู่เสมอจึงทำให้ชาวจีนเหล่านี้ร่ำรวยเป็นเศรษฐิกันโดยไม่ยาก

และจากการที่ผู้เขียนได้เข้าร่วมฟังเสวนาในหัวข้อความสัมพันธ์ไทย-จีน เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2558 ท่านนิง ฟู่ ขุย เอกอัครราชทูตจีนประเทศไทย ได้กล่าวถึงประเด็นความสัมพันธ์ไทย-จีนว่า ปีนี้เป็นปีครบรอบ 40 ปีความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-จีน ซึ่งจากที่ผ่านมาไทย-จีนได้ผ่านการทดสอบจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของกาลเวลา ขณะนี้กำลังเข้าสู่ช่วงการพัฒนาแบบใหม่ที่ครอบคลุมทุกมิติอย่างลุ่มลึกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ด้วยความไว้นื้อเชื่อใจนี้จะยิ่งเพิ่มความแน่นแฟ้นระหว่างกันมากขึ้น สัมพันธ์ไมตรีแต่โบราณที่ได้รับการถ่ายทอดกันมา ทั้งด้านการเมือง ด้านสถาบันพระมหากษัตริย์หรือรัฐบาลเอง ก็ได้รับการพัฒนาโดยดีมาตลอด ซึ่งจะนำไปสู่ด้านการค้าระหว่างไทย-จีน ที่จะพัฒนาอย่างมีเสถียรภาพ มีความร่วมมือที่เอื้อประโยชน์แก่กันมากขึ้น

จากประเด็นด้านความสัมพันธ์นี้ ผู้เขียนได้มีโอกาสสัมภาษณ์ศาสตราจารย์ ฟู่ เจิงโหย่ว. (15 มิถุนายน 2560) ซึ่งท่านเป็นที่ปรึกษาอาวุโสสถาบันขงจื่อแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผู้เชี่ยวชาญชาวต่างชาติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ท่านดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

คณะภาษาต่างประเทศมหาวิทยาลัยปักกิ่ง โดยท่านกล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้คนจีนชอบมาลงทุนในไทย ประกอบด้วยเหตุผลหลักๆ ทำประการด้วยกันคือ

ประการแรก เพราะไทยจีนมีความสัมพันธ์ฉันมิตรอย่างยาวนาน ย้อนไปเมื่อ 2000 ปีก่อนสมัยในราชวงศ์ฮั่น คนจีนก็เข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองไทย และในสมัยสุโขทัย พ่อขุนรามคำแหงพระองค์ได้เชิญช่างปั้นดินเผาประมาณ 500 คน ตั้งเตาเผาที่สังคโลก ที่เชียงราย เชียงใหม่ สร้างเครื่องปั้นดินเผา ต่อมาในสมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์ ไทย-จีน ได้มีการติดต่อค้าขายกันเรื่อยมา ไปจนถึงรัชกาลที่ 3 รัชกาลที่ 5 มีการค้าขายเจริญที่สุด ทั้งค้าขายในลักษณะเรือสำเภา เรือสำเภาหัวแดง โดยสินค้าของจีนจะเป็นผ้าไหม เครื่องปั้นดินเผา ส่วนไทยได้แก่ข้าว ไม้สัก และยา และนี่จึงทำให้เกิดการไปมาหาสู่ระหว่างกัน

ประการที่สอง คือ จีนมีความสัมพันธ์ทางสายเลือด คนจีนที่เข้ามาช่วงแรกมีแต่ผู้ชายแล้วแต่งงานกับคนไทย ประมาณ 10% ของคนไทยจะเป็นคนไทยเชื้อสายจีน และ 10% นี้ส่วนใหญ่มาจากชาวเลา ฮกเกี้ยน กวางตุ้ง ยูนนาน เข้ามาก็มีการตั้งรากฐานที่ไทย และคนเหล่านี้มีส่วนช่วยในการพัฒนาสังคมของไทยเป็นอย่างมาก อย่างเช่น เมื่อเราพูดถึงทางรถไฟ รถไฟในสมัยรัชกาลที่ 5 ปฏิรูปเศรษฐกิจ สร้างรถไฟจากกรุงเทพไปโคราช กรุงเทพถึงหาดใหญ่ วิศวกรเป็นคนจีน คนงานเป็นคนจีน หัวหน้าเป็นคนจีน ฉะนั้นนักลงทุนที่เป็นคนจีนรุ่นใหม่จึงมีเครือข่ายอยู่ก่อนแล้ว ทำให้สะดวกและง่ายต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุน

ประการที่สาม คือ เป็นลักษณะที่ว่าจีนไทยเราใกล้เคียงกัน มีแม่น้ำสายเดียวกัน ภูเขาเทือกเดียวกัน ทำให้เหมือนกันหลายอย่างเช่น เรากินน้ำแม่น้ำสายเดียวกันนั่นคือ แม่น้ำโขง ในจีนคือแม่น้ำหลานชาง หรือหลานชางเจียง เป็นภาษาจีน แต่เป็นภาษาไทยคือล้านช้าง และเมื่อไม่นานมานี้ที่ไทยเกิดภัยแล้ง รัฐบาลจีนจึงเปิดประตูกันระบายน้ำออกมา ทำให้พม่า ไทย ลาว เวียดนาม ได้ประโยชน์ จากข้างต้นอาจเรียกได้ว่า “การกินน้ำสายเดียวกัน” หากย้อนไปเมื่อร้อยกว่าปีก่อน จีนและไทยมีดินแดนติดกัน สิบสองปันนาก็คือคนไท ไม่มีรอยกั้น มีเสื้อผ้าเหมือนกัน บ้านเรือนเหมือนกัน พูดพ่อแม่ กินน้ำกินข้าว ฉะนั้นจึงพูดได้ว่า จีน-ไทย มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก

ประการที่สี่ จีน-ไทยมีประเพณีวัฒนธรรมคล้ายกัน แต่จีนนับถือศาสนาพุทธเถาเซียงจื่อ ไทยก็นับถือศาสนาพุทธเช่นกัน จีนนับถือพระแม่กวนอิม ส่วนไทยก็นับถือเช่นกัน ในประเด็นที่สี่นี้ เป็นการบอกว่าที่จีนชอบเมืองไทยเพราะคิดว่าจะทำให้เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ง่าย รวมถึงในด้านของการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน ที่คนจีนมองว่าคนไทยมีน้ำใจ ไม่ต้องมีพิธีรีตอง อากาศดี อาหารอุดมสมบูรณ์ ผลไม้อร่อย ฉะนั้นเมื่อมีนโยบายของรัฐบาลจีน นักลงทุนจึงตัดสินใจเข้าร่วมลงทุนกับไทย

ประการที่ห้า พระมหากษัตริย์ เชื้อพระวงศ์และรัฐบาลไทย ให้ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทย-จีน สังเกตได้จากไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ชุดก็ตาม แต่ทุกรัฐบาลจะมีการผูกสัมพันธ์อันดีกับจีนตลอดมา

จากนั้นผู้เขียนได้มีโอกาสสัมภาษณ์ตัวแทนนักลงทุนจีนที่มาลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง จำนวน 5 ราย ได้แก่ เกา ซานเหลา. (29 มิถุนายน 2560), ไค หวง. (22

มิถุนายน 2560), ฉี บิน. (6 สิงหาคม 2560), เดวิด หลิว. (29 มิถุนายน 2560), เหลา เชียว ปิง. (22 มิถุนายน 2560) พบว่าตัวแทนนักลงทุนชาวจีน ทั้ง 5 รายให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักลงทุนตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทยคือ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ที่ไทย-จีนมีมาอย่างยาวนาน หากการดำเนินงานมีปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ คาดว่าคงไม่ใช่เรื่องยากที่แก้ไขปัญหานั้นได้

จึงสรุปได้ว่าปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนที่มีมาอย่างยาวนานนั้น ถือเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอันนำมาสู่ความเชื่อมั่นในการลงทุนของนักธุรกิจจีน

5. นโยบายด้านเศรษฐกิจที่มั่นคง

จากการเปิดประเทศนำไปสู่นโยบายก้าวออกไป หรือ Going Global Policy ของจีน ส่งผลให้นักธุรกิจออกมาลงทุนยังต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป้าหมายของนโยบาย พาสนา พุทธิกำพล. (2552: 2) ได้สรุปไว้ดังนี้

- 1) เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งกับประเทศคู่ค้า และเพื่อการขยายตลาดสินค้าจีนในต่างประเทศ
- 2) ความจำเป็นในการโยกย้ายฐานการผลิตในอุตสาหกรรมที่มีความอึดตัวสูง
- 3) เพื่อแสวงหาแหล่งวัตถุดิบ ทรัพยากรธรรมชาติ และเพื่อหาแหล่งสำรองพลังงานรวมถึงต้องการกระจายความเสี่ยงจากการพึ่งพาน้ำมันจากภูมิภาคตะวันออกกลาง
- 4) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคธุรกิจ เพื่อเป็นช่องทางให้อุตสาหกรรมของจีนได้เรียนรู้วัฒนธรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง
- 5) เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะด้านการบริหารจัดการภาคธุรกิจ ด้านการตลาด การสร้างเครือข่ายเพื่อกระจายสินค้า การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า รวมถึงการสร้างตราสินค้าในระดับโลก

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยนั้นมีความพร้อมที่จะรองรับการลงทุนจากจีนได้เป็นอย่างดีเนื่องจากไทยถือว่ามีข้อได้เปรียบหลายด้านด้วยกันเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยเฉพาะนโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ไทยที่พร้อมให้การส่งเสริม โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อให้ข้อมูลแก่นักลงทุนชาวจีน เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างมั่นคง

จากการวิจัยถึงปัจจัยทางการเมืองกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของ Buthe and Milner. (2008) พบว่าประเทศกำลังพัฒนาเป็นกลุ่มประเทศที่มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมากที่สุด ซึ่งไทยเองถือว่าอยู่ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ต้องอาศัยการพึ่งพาการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนั้นปัจจัยทางด้านการเมืองจึงเป็นปัจจัยหนุนสำคัญที่ทำให้เกิดสัญญาณการลงทุนดังกล่าว โดยพยายามสร้างการมีส่วนร่วมจากสถาบันวิชาการทั้งหลาย เพื่อเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันวิชาการทั้งภายในและนอกประเทศเพื่อร่วมกันศึกษาวิจัยถึงแนวโน้มในการลงทุนนี้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายที่รอการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก็จำเป็นต้องพยายามสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน อันจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามา ซึ่ง

สอดคล้องกับ หลี่ เหวิน เหลียง. (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องโอกาสในการส่งเสริมการลงทุนของจีนในไทยอย่างยั่งยืน วิเคราะห์จากมิติวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาด้านความเชื่อ ค่านิยม แบบแผนการกระทำที่มีโอกาสในการลงทุนของนักลงทุนจีนและคนไทยที่เกี่ยวข้องกับโอกาสในการลงทุนของจีนในไทย และศึกษากระบวนการปะทะสังสรรค์ของความเชื่อ ค่านิยม แบบแผนการกระทำที่มีโอกาสในการลงทุนของนักลงทุนจีนในไทย รวมถึงศึกษาถึงกระบวนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร ในส่วนที่เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารและพฤติกรรมของคนทำงาน โดยผลจากการศึกษาพบว่า จีนมีความรู้ ความเข้าใจและเชื่อมั่นในโอกาสการลงทุนของจีนในไทย ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงหน่วยงานภาครัฐเองก็ให้การสนับสนุน เอื้อต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านการค้า การลงทุน และด้วยไทยกับจีนมีความใกล้ชิดกันทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม ทำให้ปรับตัวเข้าหากันได้ง่าย แต่สำหรับบริษัทจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยได้ไม่นาน จะมีวัฒนธรรมพฤติกรรม แบบแผนในการทำธุรกิจแบบจีนขาดความเข้าใจ และจิตสำนึกในปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอยู่บ้าง

ดังนั้น จึงถือได้ว่าการกำหนดนโยบายให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ถือว่ามีความสำคัญยิ่ง และรัฐบาลไทยได้พิสูจน์แล้วว่า นโยบายด้านเศรษฐกิจของไทยมีความเหมาะสม สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติได้เป็นอย่างดี ดังคำกล่าวของ วชิร ถิ่นธานี สะอาด, บรรเจิดฤทธิ์บุญเรือง ศรีเหรียญ และวงศ์ธีรา สุวรรณิน. (2558) ที่ได้มีการศึกษาเรื่อง ปัจจัยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย

จึงสรุปได้ว่าปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจให้ลงทุนจีนสนใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทยคือเรื่องการกำหนดนโยบาย ที่ภาครัฐต้องสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดแก่นักลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้เขียนได้มีประสบการณ์ตัวแทนนักลงทุนจีนที่มาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง จำนวน 5 ราย ได้แก่ เกา ซานเหลา. (29 มิถุนายน 2560), โค หวง. (22 มิถุนายน 2560), ฉี ปิน. (6 สิงหาคม 2560), เดวิด หลิว. (29 มิถุนายน 2560) และเหลา เซียว ปิง. (22 มิถุนายน 2560) พบว่าตัวแทนนักลงทุนชาวจีน ทั้ง 5 รายให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า เมื่อนักลงทุนจีนเข้ามาลงทุนในประเทศไทยแล้ว สิ่งที่นักลงทุนห่วงหวั่นไว้มากที่สุดคือความไม่มั่นคงของนโยบาย ด้วยเหตุที่ว่า เมื่อเปลี่ยนรัฐบาลนโยบายเดิมที่รัฐบาลชุดก่อนกำหนดไว้จะถูกเปลี่ยนไปด้วย แต่สำหรับประเทศไทย นักลงทุนมีความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง เนื่องจากไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ชุดก็ตาม นโยบายด้านเศรษฐกิจของไทยไม่เคยเปลี่ยน ยังคงมีความต่อเนื่อง และมีการส่งเสริมโดยการให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจัดตั้งหน่วยงาน เพื่อให้ข้อมูลรวมถึงปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการด้วย

6. ความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์และทรัพยากร

ประเทศไทยถือเป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนที่มีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ โดยไทยเป็นประเทศที่อยู่ศูนย์กลางของกลุ่มอาเซียน ดังนั้นหากนักลงทุนเข้ามาสร้างฐานการผลิตในประเทศไทย การเคลื่อนย้ายหรือกระจายสินค้าจะเป็นไปได้โดยง่าย ประหยัดต้นทุนการ

เดินทาง ต้นทุนด้านเวลาเป็นอย่างมาก รวมถึงประเทศไทยมีความพร้อมด้านทรัพยากรที่สำคัญหลายประการ ทั้งด้านวัตถุดิบที่จำเป็นต่อการผลิต หรือการมีแรงงานที่ราคาถูกกว่าหลายๆ ประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ อัดัม สมิท (Adam Smith อ้างถึงในชูติระ ระบอบ และคณะ, 2557) ที่ได้อธิบายถึงทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ว่า ประสิทธิภาพการผลิต ที่เกิดจากปัจจัยการผลิตเป็นสำคัญในการกำหนดต้นทุนการผลิตสินค้าแต่ละชนิด ประสิทธิภาพดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของความได้เปรียบทางธรรมชาติ เช่น สภาพภูมิประเทศ อากาศ น้ำ ดิน และความได้เปรียบที่สร้างขึ้นเอง เช่น ความชำนาญ ประสบการณ์ เทคนิคและวิธีการผลิต

นอกจากนี้ กฎเกณฑ์หลักเกี่ยวกับการลงทุนข้ามชาติที่สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา. (2560: ออนไลน์) อธิบายถึงการส่งเสริมการลงทุนว่าสาเหตุที่ทำให้ประเทศต่างๆ เกิดความสนใจที่จะเข้าไปลงทุนนั้น ประกอบด้วย

1. ปัจจัยที่เกิดจากประเทศเจ้าของทุนคือ

1) ต้องการสร้างอำนาจผูกขาดทางการตลาด เพราะถ้าผู้ผลิตเข้าไปลงทุนในต่างประเทศจะทำให้ทราบถึงความต้องการของผู้บริโภคและสามารถลดหรือขจัดคู่แข่งทางธุรกิจรายอื่น

2) ต้องการลดต้นทุนในการผลิต ทั้งในด้านค่าจ้างแรงงาน วัตถุดิบในการผลิต รวมทั้งประหยัดค่าขนส่งและโลจิสติกส์ในการขนส่งไปยังประเทศอื่น

2. ปัจจัยที่เกิดจากประเทศผู้รับทุนคือ

1) เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและวัตถุดิบที่ดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุน

2) เป็นแหล่งแรงงานราคาถูก

3) เป็นแหล่งตลาดที่จะระบายสินค้าให้กับประเทศเจ้าของทุน

4) นโยบายของประเทศผู้รับทุนสนับสนุนให้ต่างประเทศเข้าไปลงทุน เช่น การยกเว้นภาษี การลดหย่อนอากรเครื่องจักร เป็นต้น

5) การต่อต้านสินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศ เนื่องจากบางประเทศมีความเป็นชาตินิยมสูง อาจต่อต้านสินค้าที่มาจากต่างประเทศได้

จากข้อมูลข้างต้นสอดคล้องกับศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย. (2560: ออนไลน์) ได้ศึกษาถึงปัจจัยดึงดูดการลงทุนโดยตรงของจีนในไทย รวมถึงแนวโน้มข้างหน้าพบว่า ประเทศไทยมีความโดดเด่นด้านที่ตั้ง ทรัพยากรธรรมชาติ และสาธารณูปโภค โดยเมื่อเปรียบเทียบระหว่างไทยและประเทศอื่นๆ ในกลุ่มอาเซียน ในมุมมองของจีนนั้น ไทย มีจุดเด่นอยู่ที่ความได้เปรียบด้านที่ตั้ง จากการที่ไทยตั้งอยู่ศูนย์กลางของอาเซียน ทำให้ไทยเป็นทางเชื่อมจีนกับประเทศในกลุ่มอาเซียนอื่นที่เป็น Island continent ได้แก่ มาเลเซีย, บรูไน, อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์, และสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังเป็นทางเชื่อมจีนออกสู่ทะเลอีกด้วย รวมถึงในด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน ไทยมีความพร้อมมากกว่ากลุ่มแม่น้ำโขง CLMV หรือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ขณะที่ในด้านค่าจ้างแรงงาน ไทยมีค่าจ้างขั้นต่ำที่ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซีย นอกจากนั้น จุดเด่นอีกด้านของไทย คือ การมีภูมิอากาศเหมาะสมและดิน

อุดมสมบูรณ์เหมาะในการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจบางชนิดที่เป็นที่ต้องการของจีน เช่น ยางพารา และมันสำปะหลัง ซึ่งที่ผ่านมาจีนมีการนำเข้าทั้งยางแผ่น ยางแปรรูป และมันสำปะหลังจากไทยมาก ด้วยความโดดเด่นดังกล่าว ทำให้ในช่วงระยะเวลา 7 ปีที่ผ่านมา (2548-2554) ไทยเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากจีนในหลากหลายอุตสาหกรรม

และจากการที่ผู้เขียนได้สัมภาษณ์นักลงทุนจีนที่มาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง จำนวน 5 ราย ได้แก่ เกา ซานเหลา. (29 มิถุนายน 2560), ไค หวง. (22 มิถุนายน 2560), ฉี ปิน. (6 สิงหาคม 2560), เดวิด หลิว. (29 มิถุนายน 2560) และเหลา เซียว ปิง. (22 มิถุนายน 2560) พบว่า ตัวแทนนักลงทุนชาวจีน ทั้ง 5 รายได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ก่อนที่นักลงทุนจะตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย นอกจากศึกษาเรื่องนโยบายของรัฐบาลแล้ว สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณา คือ ความได้เปรียบทางธุรกิจว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะในด้านการกระจายสินค้า ซึ่งถือว่าไทยได้เปรียบประเทศอื่นๆ ในกลุ่มอาเซียน เนื่องจากไทยนั้นเป็นประเทศที่เป็นศูนย์กลางตั้งนั้นระยะทางในการขนส่งจึงใกล้ สะดวก ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้หากต้องการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศก็ถือว่ามีความสะดวกเช่นกัน ทำให้ลูกค้าไม่ต้องรอสินค้านาน เนื่องจากมีแหล่งวัตถุดิบที่ใกล้กับแหล่งผลิต และถึงแม้ว่าค่าแรงของไทยจะมีการปรับตัวสูงขึ้นมากกว่าเมื่อก่อน แต่เมื่อเทียบกับรายจ่าย ความสะดวกในด้านต่างๆ ยังถือว่าคุ้มค่าต่อการลงทุน

จากข้อมูลดังกล่าวมา จะเห็นได้ว่าเป็นโอกาสสำคัญของไทย ในการนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากไทยนั้นเป็นประเทศที่มีปัจจัยดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะนักลงทุนจีนเข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้โดยง่าย ไม่ว่าจะเป็นด้านความสัมพันธ์อันดี ที่ไทยกับจีนมีมาอย่างยาวนานจนสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดแก่นักลงทุนชาวจีนได้ รวมถึงด้านนโยบายเศรษฐกิจที่ไทยค่อนข้างมีความมั่นคง รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคอยให้คำปรึกษาแก่นักลงทุน และที่สำคัญไม่ว่าจะเปลี่ยนรัฐบาลกี่ชุดก็ตามนโยบายด้านเศรษฐกิจไม่เคยเปลี่ยนจนทำให้การลงทุนมีปัญหา และถึงแม้จะมีปัญหาทางด้านการเมืองบ้าง แต่ปัญหานั้นไม่เคยมากระทบกับการลงทุน ธุรกิจยังคงสามารถดำเนินได้อย่างต่อเนื่องซึ่งมีความแตกต่างจากบางประเทศที่เมื่อเกิดปัญหาการเมือง ธุรกิจการลงทุนต้องหยุดชะงักไปด้วย นอกจากนี้ไทยยังได้เปรียบในด้านภูมิศาสตร์ ที่ไทยเป็นศูนย์กลางของกลุ่มประเทศอาเซียนทำให้การขนส่ง กระจายสินค้าทำได้โดยสะดวก ง่ายและประหยัดคือประหยัดทั้งเงินและเวลา รวมถึงการมีทรัพยากรที่จำเป็นต่อการผลิต โดยเฉพาะด้านแรงงาน และการนำเข้าวัตถุดิบที่สะดวก

แต่นอกเหนือจากปัจจัยหลักสำคัญๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ที่ทำให้นักลงทุนจีนสนใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ซึ่งไทยต้องมีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อย่างไรก็ตามถึงแม้เราจะมีข้อได้เปรียบกว่าประเทศอื่น แต่หากเราไม่พัฒนาตนเอง ไม่พัฒนาฝีมือแรงงานให้มีคุณภาพ ไม่ปรับปรุงขั้นตอนการติดต่อประสานงานของหน่วยงานภาครัฐ ข้อได้เปรียบต่างๆ ก็จะไม่มีความหมายทันที และที่สำคัญคือการพยายามเรียนรู้ภาษาจีน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับคนจีน โดยคนจีนจะถือคติที่ว่าหากผู้ใดพูดภาษาจีนได้ถือว่าเป็นมิตรต่อกัน และ

นั้นจะทำให้การลงทุนของจีนในไทยนั้นเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างรายได้และความมั่นคงให้กับประเทศไทยอย่างยาวนาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพาณิชย์ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (10 สิงหาคม 2560). *ลำดับความสำคัญของประเทศคู่ค้าของไทย: กรกฎาคม 2560*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http://www.dtn.go.th/index.php/stat-dtn/category/%E0 % B8 % 9 B%E0%B8%B5-2559.html](http://www.dtn.go.th/index.php/stat-dtn/category/%E0% B8% 9 B%E0%B8%B5-2559.html)
- กรุงเทพธุรกิจ. (5 สิงหาคม 2560). *ฝ่าแผนพัฒนาฯ ฉบับ 13 ของจีนในภาวะ New Normal*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/637293>
- เกา ซานเหลา. (29 มิถุนายน 2560). ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบคุณภาพ. สัมภาษณ์.
- ไค หวง. (22 มิถุนายน 2560). ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ. สัมภาษณ์.
- ฉี ปิน. (6 สิงหาคม 2560). ผู้จัดการทั่วไป. สัมภาษณ์.
- ชุดิระ รอบบและคณะ. (2557). “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในไทยของผู้ประกอบการชาวจีนในนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน จังหวัดระยอง” (ทุนอุดหนุน). มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- เดวิด หลิว. (29 มิถุนายน 2560). ผู้จัดการทั่วไป. สัมภาษณ์.
- ปิติ ศรีแสงนาม. (2557). *รูกษัตราอาเซียน*. กรุงเทพฯ: บ้านพระอาทิตย์.
- พาสนา พุทธิกำพล. (2552). “การส่งเสริมการลงทุนจากจีน: บทบาทของสถานกงสุลใหญ่และสำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน ณ นครเซี่ยงไฮ้” (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 1). กรุงเทพมหานคร : สถาบันการต่างประเทศ เทเวศวงศ์วิโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.
- ฟู เจิงไห่. (15 มิถุนายน 2560). ที่ปรึกษาอาวุโสสถาบันขงจื้อแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญชาวต่างชาติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์.
- วรศรา ภาณุวัฒน์. (2556). *ตำนานเศรษฐกิจไทย*. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- วัชร ลิ้นถานีสะอาด, บรรเจิดฤทธิ์บุญเรือง ศรีเหรียญ และวงศ์ธีรา สุวรรณิน. (2558). “ปัจจัยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย” (หลักสูตรดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ). ปทุมธานี: วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2557). *สารานุกรมเศรษฐกิจจีน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ.

- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน. (7 กรกฎาคม 2560). *รู้จักจีน: ข้อมูลจีนทั่วไป*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/about-china/index.php>
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (7 กรกฎาคม 2560). *การลงทุนจีนในไทย แนวโน้มขยายตัวรองรับการเข้าสู่ AEC*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.hooninside.com/community-detail.php?m=9&id=109675>
- ศูนย์วิจัยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์. (7 กรกฎาคม 2560). *แหล่งความรู้ประชาคมอาเซียน: ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.pandinthong.com/asean/partnership/china.php>
- สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา. (8 สิงหาคม 2560). *ปัจจัยส่งเสริมการลงทุน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.itd.or.th/th/>
- สมภพ มานะรังสรรค์. (2551). *ธุรกิจจีนในต่างแดน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- สมาคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจไทย-จีน (7 กรกฎาคม 2560). *ความสัมพันธ์ไทย-จีน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.thaizhong.org/index.php?lang=th>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (10 สิงหาคม 2560). *China Information Center: การค้าไทย-จีน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://chineseinfo.boi.go.th/index.php/information/detail/26>
- สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา. (8 สิงหาคม 2560). *อาเซียน: สารานุกรม*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.lib.buu.ac.th/webnew2/?page_id=1286
- หลี เทริน เหลียง. (2555). “โอกาสในการส่งเสริมการลงทุนของจีนในไทยอย่างยั่งยืนวิเคราะห์จากมิติวัฒนธรรม” (ปริญญาคุชฎบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เหลา เซียว ปิง. (22 มิถุนายน 2560). ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบคุณภาพ. สัมภาษณ์.
- อักษรศรี พานิชสาส์น. (2554). *ทุนจีนรุกอาเซียน*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพธุรกิจ.
- Buthe, T. & Milner, H. V. (2008). *The Politics of Foreign Direct Investment into Developing Countries: Increasing FDI Through International Trade Agreement*. American Journal of Political Science.
- Homilychart. (8 สิงหาคม 2560). *ข้อมูลเศรษฐกิจทั่วโลก: ประเทศจีน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.homilychart.com/th/hgjj/gdp/gdp_1_th.html